

Homilie op de 5de zondag van de Vasten B in de O.L.Vrouwkerk van Ver-Assebroek (17-03-2024)

Lezingen: Jeremia 31,31-34; Hebréeën 5,7-9; Johannes 12,20-33

Broeder en zusters,

Wij vieren vandaag de vijfde zondag van de Vasten, en volgende zondag begint de goede week, waarin we het lijden en sterven van onze Heer Jezus gedenken. De lezingen van deze zondag bereiden er ons al op voor. In de tweede lezing van vandaag, uit de brief aan de Hebréeën, horen we een intrigerend zinnetje. Daar wordt van Jezus gezegd: “Hoewel hij Gods Zoon was, heeft Hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd” (Hebr. 5,8). Hoezo heeft Jezus dan ‘gehoorzaamheid geleerd’? En wat bedoelt de briefschrijver met “de school van het lijden”? Is het lijden dan een school? En wat leren we in die school?

We weten allemaal dat als kinderen opgroeien, ze gehoorzaamheid moeten leren. Wanneer een kind zijn ouders en leraren niet leert respecteren, wordt het onhandelbaar. We hebben zelf ooit wel eens van die lastige kinderen gezien, die zich door niets of niemand laten zeggen. Misschien hebben hun ouders hen nooit grenzen gesteld. Ze hebben niet geleerd gehoorzaam te zijn aan figuren met gezag, zoals hun eigen ouders of hun leraren op school. Gehoorzaamheid moet je leren. Maar hier wordt nu gezegd dat ook Jezus gehoorzaamheid moest leren. Op de een of andere manier is dit een vreemde gedachte. Was Jezus niet de Zoon van God? Was Hij niet dan niet altijd perfect en zondeloos? Waarom moest hij dan nog gehoorzaamheid leren zoals elk kind op aarde?

Toch leert de brief aan de Hebréeën ons, dat Jezus, hoewel Hij Gods Zoon was, heeft moeten leren gehoorzaam te zijn aan zijn hemelse Vader. En er wordt ook gezegd hoe hij dit leerde: door het lijden te doorstaan. Het lijden dat hij meemaakte was een school waarin hij gehoorzaamheid heeft geleerd. Jezus heeft gehoorzaamheid geleerd “in de school van het lijden”, zegt de auteur met een mooi beeld.

Dat je door lijden kan leren is een inzicht dat de oude Grieken al kenden. Aeschylus, een dichter en dramaturg uit de vijfde eeuw voor Christus, formuleerde het al kort en kracht: *πάθει μάθος* (pathei-mathos), en dat betekent: door lijden of tegenslag leren. Ik denk dat we dat allemaal in ons leven ooit hebben meegemaakt: tegenslag, ziekte, lijden, vijandschap enz. Dat is niet alleen negatief. Het brengt ook iets positief mee: je doet ervaring en wijsheid op. Het is een algemeen menselijke ervaring dat je door te lijden iets kan leren. Jezus was niet alleen God maar ook een mens. Hij was een God-mens. Hij is dus ook door de school van het lijden gegaan. Maar de vraag is: wat heeft Hij daaruit geleerd? Welnu, de schrijver van de brief aan de Hebréeën zegt dat Jezus gehoorzaamheid heeft geleerd. Gehoorzaamheid aan wie: gehoorzaamheid aan zijn hemelse Vader.

Jezus moest dus leren om met zijn leven ‘ja’ te zeggen tegen Gods plannen. In twee lezingen van vandaag, de Hebréeënbrief en het evangelie, zien we Jezus zien worstelen met het plan dat de Vader met hem heeft. Het is het moment vlak voordat Hij zou worden gearresteerd. Toen Hij helemaal alleen was in de tuin van Getsemane. Jezus was bang voor de ‘beker’ die Hij moest drinken. Hij wist dat verschrikkelijk lijden op Hem wachtte. Jezus knielde neer en heeft “onder luid geroep en geweend gebeden en smekingen opgedragen aan God Die Hem uit de dood kon verlossen”, zo horen we in de Hebréeënbrief (Hebréeën 5:7). Jezus voorzag dat zijn tegenstanders hem wilden liquideren. En hij wist dat God hem uit die nood kon redden. Hetzelfde horen we hem zeggen in het evangelie. Daar zegt Jezus: “Nu is mijn ziel ontroerd. Wat moet ik zeggen. Vader, red mij uit dit uur?”

Maar zelfs in deze staat van benauwdheid voegde Jezus eraan toe: “Maar daarom juist ben ik tot dit uur gekomen” (Joh 12,27). Een zelfde spanning lezen we in het Marcusevangelie,

waar Jezus eerst zegt: “Abba, Vader, alles is mogelijk voor u; neem deze beker van mij weg”, en dan onmiddellijk voegt hij eraan toe: “maar niet wat ik wil, maar wat u wilt” (Mc 14,36). Enerzijds is Jezus bang voor de smadelijke dood die hem wacht en smeekt hij zijn Vader hem daaruit te redden omdat hij gelooft dat God almachtig is. Maar anderzijds overwint hij die angst en geeft zich over aan Gods plan: uw wil geschiede. Ergens beseft hij dat het Gods plan is om de wereld door zijn kruisdood te verlossen van zonde en dood. Door het lijden en de dood te aanvaarden leert hij om gehoorzaam te zijn aan Gods heilsplan.

Onze tekst in de brief aan de Hebreeëen zegt: “*Om zijn vroomheid is Hij is verhoord.*” (Heb 5,7). Betekende dit dat Jezus niet de beker van lijden hoefde te drinken? Nee – maar God stuurde een engel om Hem de kracht te geven om te verdragen wat er zou komen (Lucas 22:43). Het is vanwege Jezus’ gehoorzaamheid dat er nu redding te vinden is voor allen die Jezus gehoorzamen! Jezus was volledig menselijk, net als wij. Hij moest gehoorzaamheid leren. Hij bad hartstochtelijk en met grote eerbied tot God, precies zoals wij verondersteld worden te doen. Jezus ontving niet altijd waar Hij om vroeg, maar Hij kreeg de kracht om ‘ja’ te zeggen tegen Gods plannen voor zijn leven. Ook wij worden soms op de proef gesteld door ziekte, lijden of tegenslag. Ook wij mogen zoals Jezus aan God vragen om dit lijden van ons weg te nemen. Maar uiteindelijk moeten we proberen zoals Jezus te zeggen: niet wat ik wil, maar wat gij wilt! Pas dan leren we gehoorzaamheid.

Broeders en zusters, de passietijd komt nader. Laten we Jezus volgen op zijn weg door lijden en dood. Laten we opnieuw gehoorzaamheid leren in de school van het lijden. Laten we God toe zijn levenswet te griffen in ons hart. Laten we intreden in het nieuwe verbond van Gods liefde om zo te delen in de heerlijkheid van Jezus’ verrijzenis. Amen.

Adelbert Denaux, pr.